

Posudek na magisterskou práci Petra Littmanna

Téma: Jak orientovat sociální vztahy v době krize?

Studijní obor: Křesťanská humanitární a pastorační práce - diakonika

Magisterská práce Petra Littmanna má 70 stran a je rozdělena do pěti kapitol. Zabývá se autory, kteří vzešli z fenomenologické tradice a věnují se analýze proměn společnosti a sociálních vztahů v ní. Práce je opatřena přiměřeným poznámkovým aparátem a má bibliografii o 37 položkách, která zahrnuje české a anglické prameny.

První kapitolu tvoří úvod, kde autor vysvětluje motivaci k sepsání své práce, stanoví si její cíl a definuje hlavní termíny. Druhá, třetí a čtvrtá kapitola jsou pak věnovány jednotlivým zkoumaným autorům, Zygmuntu Baumanovi, Byung-Chul Hanovi a Anně Hogenové. Každá začíná představením jejich kontextu, života a díla a pak se věnuje specifickým tématům. V případě Baumana, jeho pojetí tekuté společnosti, v případě Hana, amorfním strukturám západní společnosti a v případě Hogenové křehkosti sociálního života a jeho zakotvení. Každá kapitola je zakončena pokusem ukázat, v čem je analýza společnosti a sociálních vztahů vybraného autora aplikovatelná pro sociální práci. Pátá kapitola, která práci uzavírá, rekapituluje její jednotlivé kroky. Zvláštní pozornost věnuje jejich vzhledu týkajících se sociální práce a nakonec se pokouší o jejich srovnání.

Práce jako celek je solidně založena v primárních pramenech, byť, v případě Baumana a Hana, autor většinou pracuje s jejich překlady. Práce se sekundárními prameny je zastoupena vždy v závěru 2., 3., a 4. kapitoly. Velmi pozitivně hodnotím autorovu snahu uchopit témata, kterými se zabývá, svým vlastním způsobem, a využít vhledy autorů pro vlastní obor. Autor se zároveň snaží psát práci čtivým způsobem, což se mu místy daří, místy jsou jeho formulace zbytečně kostrbaté. K autorovu stylu patří i nezvyklé formulace či nezvyklé postavení větných členů ve větách, které místy vede k vychýleným větným vazbám. Tato skutečnost srozumitelnosti textu nenapomáhá. Zde uvádím několik příkladů, ke kterým se autor bude moci vyjádřit a svá vyjádření vysvětlit. „Každá historická doba má svým uspořádáním vliv na sociální vztahy a naopak sociální vztahy spoluurčují její podobu.“ (8) – „Uspořádání historické doby“ je nejasná formulace. Dále: “Z těchto hledisek jsem vyhodnotil fenomenologické chápání sociálních vztahů jako velmi blízké sociální práci spolu s diakonikou a jako užitečné při náhledu do problémů současného člověka, který mohou použít i ti, kdo sociální práci přímo nevyužívají.“ (9) Pokuste se větu přeformulovat tak, aby bylo jasné, k čemu se vztahuje blízkost s diakonikou. Dále: „Dá se také vyhodnotit, že ze všech tří autorů pracuje Han s nejpřirozenějším jazykem, který je základem diakonického jazyka a komunikace a úspěšnosti sociální práce.“ (29) – co je „nejpřirozenější jazyk, který je základem diakonického jazyka“?

Zde jsou další otázky k diskusi: Co přesně myslíte orientací sociálních vztahů? Když se podíváme na dobu koronavirové krize, co myslíte, že k orientaci lidem pomáhalo? V současném populismu můžeme vidět jak problémy individualismu tak kolektivismu. Jak toto spojení analyzují Vámi vybraní autoři?

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikaci v rozmezí C a D (podle obhajoby).